Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
PAOLA MENGOZZIJA,
predstavljeni 17. julija 2014 [1]

Zadeva C-393/13 P

Svet Evropske unije
proti

Alumina d.o.o.

„Pritožba — Damping — Izvedbena uredba (EU) št. 464/2011 — Uvoz zeolita A v prahu s poreklom iz Bosne in Hercegovine — Uredba (ES) št. 1225/2009 — Člen 2 — Normalna vrednost — Običajni potek trgovanja“

1. Svet Evropske unije s pritožbo Sodišču predlaga, naj razveljavi sodbo Splošnega sodišča Evropske unije Alumina/Svet [2] (v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je to razglasilo ničnost Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 464/2011 z dne 11. maja 2011 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve in dokončnem pobiranju začasne dajatve, uvedene na uvoz zeolita A v prahu s poreklom iz Bosne in Hercegovine [3] (v nadaljevanju: sporna uredba) v delu, v katerem zadeva družbo Alumina d.o.o. (v nadaljevanju: Alumina), tožečo stranko v postopku na prvi stopnji.

2. Pritožba Sveta zadeva razlago, ki jo je Splošno sodišče uporabilo za pojem „prodaje pri običajnem poteku trgovanja“, iz člena 2 Uredbe Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti [4] (v nadaljevanju: osnovna uredba).

3. S to pritožbo se v bistvu postavlja pravno vprašanje, ali je prodaja, pri kateri je v ceno vštet dodatek za kritje tveganja, da bo kupec zadevne izdelke zaradi svojega finančnega položaja plačal z zamudo ali jih ne bo plačal, prodaja, izvedena v „običajnem poteku trgovanja“, zaradi česar jo je treba upoštevati pri izračunu normalne vrednosti, ki se primerja z izvozno ceno, da bi ugotovili, ali obstaja damping. Svet meni, da je Splošno sodišče z nikalnim odgovorom na to vprašanje v izpodbijani sodbi napačno uporabilo pravo, kar zadeva razlago pojma „običajni potek trgovanja“. Zato Sodišču predlaga, naj zadevno sodbo razveljavi.

I – **Pravni okvir**

4. Člen 2 osnovne uredbe v odstavkih od 1 do 4 in 6 med drugim določa:

„1. Normalna vrednost običajno temelji na cenah, ki so jih neodvisne stranke plačale ali jih plačujejo v običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici.

1 — Jezik izvirnika: francoščina.
2 — T-304/11, EU:T:2013:224.
3 — UL L 125, str. 1.
4 — UL L 343, str. 51.

Vendar če izvoznik v državi izvoznici ne izdeluje ali ne prodaja podobnega izdelka, se lahko normalna vrednost ugotovi na osnovi cen drugih prodajalcev ali proizvajalcev.

Cene, ki veljajo med strankami, ki se zdijo povezane ali ki imajo medsebojni kompenzacijski dogovor, ne štejejo kot cene v običajnem poteku trgovanja in jih ni mogoče uporabljati za določanje normalne vrednosti, razen če je določeno, da navedena medsebojna povezava nanje ne vpliva.

[…]

2. Prodaja podobnega izdelka, namenjenega domači potrošnji, se običajno uporablja za določanje normalne vrednosti, če obseg takšne prodaje predstavlja 5 % ali več obsega prodaje obravnavanega izdelka v Skupnosti. Kljub temu se nižji obseg prodaje lahko uporablja, kadar na primer zaračunane cene veljajo kot reprezentativne za obravnavani trg.

3. Če ni, ali pa ni dovolj, prodaje podobnega izdelka v običajnem poteku trgovanja ali če zaradi posebne situacije na trgu taka prodaja ne dovoljuje ustrezne primerjave, se normalna vrednost podobnega izdelka izračuna na osnovi proizvodnih stroškov v državi porekla, h katerim se doda razumen znesek za prodajne, splošne in upravne stroške in za dobiček, ali pa na osnovi izvoznih cen pri običajnem poteku trgovanja v primerno tretjo državo, pod pogojem, da so te cene reprezentativne.

[…]

4. Prodaja podobnega izdelka na notranjem trgu države izvoznice ali izvozna prodaja v tretjo državo po cenah, ki so pod proizvodnimi stroški na enoto (stalnimi in spremenljivimi), h katerim se dodajo še zneski za prodajne, splošne in upravne stroške, se lahko obravnava, kot da ne nastopa v običajnem poteku trgovanja zaradi cene in jo je mogoče zanemariti pri določanju normalne vrednosti samo, če se ugotovi, da se taka prodaja izvaja znotraj daljšega časovnega obdobja v znatnih količinah in pri cenah, ki ne zagotavljajo kritja vseh stroškov v razumnem časovnem obdobju.

[…]

6. Zneski za prodajne, splošne in upravne stroške in za dobičke temeljijo na dejanskih podatkih, ki se nanašajo na proizvodnjo in prodajo pri običajnem poteku trgovanja podobnega izdelka s strani obravnavanega izvoznika ali proizvajalca. Če teh zneskov ni mogoče določiti na tej osnovi, se lahko zneski določijo na osnovi:

(a) tehtanega povprečja dejanskih zneskov, ugotovljenih za druge izvoznike ali proizvajalce, ki so predmet preiskave glede proizvodnje in prodaje podobnega izdelka na notranjem trgu države porekla;

(b) dejanskih zneskov, ki veljajo za proizvodnjo in prodajo pri običajnem poteku trgovanja za enako splošno kategorijo izdelkov za obravnavanega izvoznika ali proizvajalca na notranjem trgu države porekla;

(c) katere koli druge razumne metode, pod pogojem, da znesek za tako ugotovljeni dobiček ne presega dobička, ki ga običajno dosežejo drugi izvozniki ali proizvajalci izdelkov enake splošne kategorije na notranjem trgu države porekla.“

II – **Dejansko stanje**

5. Evropska komisija je 17. februarja 2010 na podlagi pritožbe, vložene 4. januarja 2010, objavila Obvestilo o začetku protidampinškega postopka v zvezi z uvozom zeolita A v prahu s poreklom iz Bosne in Hercegovine,[5] to je izdelka, ki se uporablja kot dodatek pri proizvodnji detergentov v prahu in mehčalcev za vodo.

6. Komisija je 15. novembra 2010 sprejela Uredbo (EU) št. 1036/2010 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz zeolita A v prahu s poreklom iz Bosne in Hercegovine[6] (v nadaljevanju: začasna uredba), s katero je uvedla 28,1-odstotno začasno protidampinško dajatev na uvoz tega izdelka s poreklom iz Bosne in Hercegovine.

7. Iz te uredbe izhaja, prvič, da je preiskava zajela obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2009, in drugič, da je bila skupina Birac, v katero spada družba Alumina, v tem obdobju edina proizvajalka iz Bosne in Hercegovine, ki je izvažala zadevni izdelek.[7]

8. Iz začasne uredbe še izhaja, da je Komisija v okviru izračuna normalne vrednosti uporabila metodo, opisano v členu 2(3) osnovne uredbe, ker prodaja družbe Alumina na domačem trgu ni bila reprezentativna v smislu člena 2(2) te uredbe. Za določitev normalne vrednosti na podlagi te metode je uporabila zlasti tehtani povprečni dobiček, ki ga je skupina Birac, ki ji družba Alumina pripada, v obdobju preiskave ustvarila pri domači prodaji podobnega izdelka ob običajnem poteku trgovanja.[8]

9. Družba Alumina je v dopisih z dne 1. decembra 2010 in 19. marca 2011 zlasti trdila, da je Komisija pri določitvi normalne vrednosti kršila člen 2(3) in (6) osnovne uredbe, ker je v ta namen upoštevala stopnjo dobička, ki je bil ustvarjen s prodajo edini domači stranki skupine Birac, v zvezi s katero je obstajalo veliko tveganje za neplačilo ali zapoznelo plačilo in je zato ta cena vključevala 25-odstotni dodatek za to tveganje. Zato je družba Alumina menila, da teh transakcij ni mogoče obravnavati kot običajni potek trgovanja v smislu osnovne uredbe in jih torej ni mogoče upoštevati za določitev normalne vrednosti.

10. Svet je v sporni uredbi za zeolit A v prahu s poreklom iz Bosne in Hercegovine določil dokončno protidampinško dajatev v višini 28,1 %, ki se uporablja za neto ceno franko meja Evropske unije, neocarinjeno.

11. Iz te uredbe izhaja, da je Svet zavrnil trditev družbe Alumina, da se domača prodaja ne sme obravnavati, kot da je nastala ob običajnem poteku trgovanja, in poudaril, da „je preiskava ugotovila, da so podatki in dokazi, ki jih je zagotovil[a skupina] Birac, zanesljiva osnova za določanje normalne vrednosti“.[9]

III – **Izpodbijana sodba**

12. Družba Alumina je 16. junija 2011 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča zoper sporno uredbo vložila ničnostno tožbo, v podporo katere je navedla dva tožbena razloga, ki se nanašata na kršitev člena 2(3) in (6) oziroma člena 2(6) osnovne uredbe.

5 — UL C 40, str. 5.

6 — UL L 298, str. 27.

7 — Glej uvodne izjave 3, 10 in 11 začasne uredbe.

8 — Glej uvodne izjave od 21 do 26 začasne uredbe.

9 — Glej uvodno izjavo 20 sporne uredbe.

13. Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi menilo, da je treba najprej preučiti drugi tožbeni razlog, ki je zadeval napačno uporabo pojma „prodaja pri običajnem poteku trgovanja“. Tako je v bistvu najprej zavrnilo prvi del tega tožbenega razloga, v okviru katerega je družba Alumina trdila, da prodaje, ki ni reprezentativna v smislu člena 2(2) osnovne uredbe, ni mogoče obravnavati, kot da je bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja. Nato je Splošno sodišče preučilo drugi del drugega tožbenega razloga. V tem delu je družba Alumina trdila, da je Svet storil napako, ker je njeno prodajo zadevnega izdelka edini domači stranki obravnaval, kot da je bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja, čeprav je bila njegova cena zvišana za 25 % zaradi dodatka za tveganje zapoznelega plačila ali neplačila.

14. V zvezi s tem je Splošno sodišče v točkah od 26 do 30 izpodbijane sodbe najprej opozorilo, da je namen določitve normalne vrednosti na podlagi člena 2(3) in (6) osnovne uredbe določiti normalno vrednost, ki je čim bližja prodajni ceni izdelka, kakršna bi bila, če bi bil ta prodan v državi porekla ali izvoza ob običajnem poteku trgovanja. Dalje je opozorilo še na sodno prakso, na podlagi katere je cilj pojma običajnega poteka trgovanja, katerega obseg je po mnenju Splošnega sodišča objektiven, da se pri določanju normalne vrednosti izključijo okoliščine, v katerih prodaja na notranjem trgu ni bila sklenjena v običajnih okoliščinah. Po mnenju Splošnega sodišča se lahko na ta pojem sklicujejo tako institucije kot tudi subjekti, ki so predmet postopka, ko so podane okoliščine, ki vplivajo na običajnost zadevnih transakcij.

15. Posebej v zvezi z zadevnim dodatkom za tveganje je Splošno sodišče v točkah od 36 do 41 izpodbijane sodbe menilo, da ta ni del vrednosti prodanega izdelka niti ni povezan z lastnostmi tega izdelka, temveč pomeni plačilo za tveganje, ki ga prevzame dobavitelj, ko proda izdelke določeni stranki, njegov obstoj in obseg pa sta odvisna od identitete zadevne stranke. Zato se po njegovem mnenju zaradi upoštevanja takega dodatka za tveganje pri določanju normalne vrednosti v izračun vključi dejavnik, katerega namen ni določitev cene, po kateri bi se izdelek prodajal v državi porekla, temveč se nanaša izključno na finančno sposobnost posameznega domačega kupca. Splošno sodišče je menilo, da upoštevanje takega dodatka za tveganje umetno povečuje rezultat izračuna normalne vrednosti ter tako vpliva na veljavnost izračuna in zato tudi na veljavnost presoje obstoja dampinga.

16. Ob upoštevanju navedenega je Splošno sodišče tožbi ugodilo in sporno uredbo razglasilo za nično v delu, v katerem se nanaša na družbo Alumina.

IV – **Postopek pred Sodiščem in predlogi strank**

17. Svet je 11. julija 2013 v sodnem tajništvu Sodišča vložil pritožbo zoper izpodbijano sodbo.

18. Svet s pritožbo Sodišču predlaga, naj:

— izpodbijano sodbo razveljavi;

— tožbo zavrne in

— družbi Alumina naloži, da nosi stroške v zvezi s pritožbenim postopkom in postopkom pred Splošnim sodiščem.

19. Družba Alumina Sodišču predlaga, naj:

— pritožbo Sveta zavrne;

— podredno, odloči o tožbi na prvi stopnji in sporno uredbo razglasi za ničnо in

— Svetu naloži, da nosi stroške.

V – **Analiza**

20. Svet v podporo pritožbi, ki zadeva izključno točke od 36 do 41 izpodbijane sodbe, navaja en sam pritožbeni razlog v zvezi z napačno razlago pojma prodaje, ki se izvede ob „običajnem poteku trgovanja“. Pri tem trdi, prvič, da je Splošno sodišče pri razlagi tega pojma napačno uporabilo pravo, ker je menilo, da prodaja ni bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja in je zato ni mogoče upoštevati pri izračunu normalne vrednosti, če cena vključuje dodatek, kot je tisti iz obravnavane zadeve, za kritje tveganja zapoznelega plačila ali neplačila s strani kupca. Drugič, po njegovem mnenju je Splošno sodišče s tako razlago kršilo načelo pravne varnosti. Tretjič, Svet še meni, da Splošno sodišče ni izpolnilo obveznosti obrazložitve.

21. Pred vsebinsko analizo trditev iz edinega pritožbenega razloga Sveta je treba preučiti ugovor nedopustnosti, na katerega se je zoper pritožbo sklicevala družba Alumina.

A – *Dopustnost pritožbe*

22. Družba Alumina trdi, da se edini pritožbeni razlog, s katerim Svet utemeljuje svojo pritožbo, nanaša na vprašanje dejanskega stanja, in ne na kršitev pravnega pravila. Zadevni pritožbeni razlog naj bi bil torej pred Sodiščem nedopusten, zato bi bilo treba pritožbo v celoti zavreči kot nedopustno. Tudi sam Svet naj bi v svojih vlogah, ki jih je predložil Splošnemu sodišču, vprašanje, ali je bila domača prodaja družbe Alumina edini domači stranki izvedena ob običajnem poteku trgovanja, opredelil kot vprašanje dejanskega stanja. Svet nasprotuje ugovoru nedopustnosti in meni, da je njegova pritožba dopustna.

23. V zvezi s tem je treba spomniti, da iz člena 256 PDEU in člena 58, prvi odstavek, Statuta Sodišča Evropske unije izhaja, da je samo Splošno sodišče pristojno, prvič, za ugotavljanje dejanskega stanja in, drugič, za presojo tega dejanskega stanja. Le če bi vsebinska nepravilnost ugotovitve dejanskega stanja s strani Splošnega sodišča izhajala iz listin v spisu, ki so mu bile predložene, ali če bi bili dokazi, sprejeti v podporo tega dejanskega stanja, izkrivljeni, sta ta ugotovitev in presoja dokazov pravni vprašanji, ki sta predmet nadzora Sodišča v okviru pritožbe. Nasprotno pa je Sodišče pristojno, da na podlagi člena 256 PDEU opravi nadzor nad pravno opredelitvijo tega dejanskega stanja in pravnimi posledicami, ki jih je iz njega izpeljalo Splošno sodišče. [10]

24. Čeprav je vprašanje konkretne opredelitve, ali so bile nekatere prodajne transakcije izvedene ob običajnem poteku trgovanja ali ne, res vprašanje dejanskega stanja, ki ga Sodišče ne more nadzirati, je treba ugotoviti, da Svet z edinim pritožbenim razlogom Splošnemu sodišču očita napačno uporabo prava pri razlagi pojma „prodaje pri običajnem poteku trgovanja“, kot je določen v členu 2 osnovne uredbe, ker meni, da je tovrstni običajni potek trgovanja mogoč, tudi če cena pri zadevni prodaji vključuje dodatek za kritje tveganja neplačila ali zapoznelega plačila.

25. Edini pritožbeni razlog Sveta se torej ne nanaša na ugotovitev dejanskega stanja ali presojo dokazov, kot jo je opravilo Splošno sodišče, temveč na razlago pravnega pojma in na pravne posledice, ki izhajajo iz njegove uporabe za ugotovljeno dejansko stanje.

26. Zato menim, da je treba edini pritožbeni razlog Sveta obravnavati kot dopusten.

10 — Glej sodbo Svet/Zhejiang Xinan Chemical Industrial Group (C-337/09 P, EU:C:2012:471, točka 55 in navedena sodna praksa).

B – *Vsebinska preučitev*

1. Trditve strank

27. Svet trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je izhajalo iz načela, da prodaja ni izvedena ob običajnem poteku trgovanja, če cena vključuje element, kot je v obravnavani zadevi dodatek za tveganje neplačila, ki ni povezan z vrednostjo izdelka. Taka razlaga pojma „prodaja pri običajnem poteku trgovanja“ naj ne bi bila utemeljena niti z osnovno uredbo niti s Sporazumom o izvajanju člena VI splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994[11] (v nadaljevanju: protidampinški sporazum). Utemeljiti naj je ne bi bilo mogoče niti s sodno prakso Sodišča.

28. Po mnenju Sveta merilo „cene, ki odraža vrednost izdelka“, za katero se je odločilo Splošno sodišče, ni ustrezno za opredelitev, ali je bila prodaja izvedena ob običajnem poteku trgovanja. Uporaba takega merila bi namreč pomenila, da morajo institucije sistematično „ugibati“ razloge za plačilo (in uporabo) predloženih cen ter določati dejansko vrednost izdelka. Taka praksa naj bi bila neuresničljiva in v nasprotju z načelom pravne varnosti ter naj ne bi bila v ničemer povezana s pojmom običajnega poteka trgovanja, ki naj bi se navezoval na preverjanje, ali je bila obravnavana prodaja izvedena pod pogoji in v skladu s praksami, ki jih je mogoče v razumnem obdobju obravnavati kot običajne za zadevno domačo prodajo.

29. Razlaga Splošnega sodišča naj bi poleg tega vključevala tudi precejšnje tveganje zlorabe. Izvozniki bi lahko namreč za to, da se domača prodaja po visoki ceni ne bi upoštevala pri izračunu dampinga, v svoje pogodbe o domači prodaji preprosto vključili določbo o tem, da cena vključuje dodatek v zvezi s kakršnim koli umetnim elementom, ki naj ne bi bil v ničemer povezan z vrednostjo izdelka, nato pa bi trdili, da ta prodaja ni bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja in da jo je treba zato izključiti iz izračuna normalne vrednosti.

30. Dalje, to, da se je Splošno sodišče v točki 38 izpodbijane sodbe sklicevalo na člen 2(10)(k) osnovne uredbe, naj bi bilo brezpredmetno, saj naj bi bil namen prilagoditev iz zadevne določbe odpraviti nekatere razlike med normalno vrednostjo in izvozno ceno, zato naj bi jih bilo mogoče uporabiti šele po določitvi te vrednosti, ne pa za njeno določitev.

31. Nazadnje, Svet še trdi, da Splošno sodišče ni dovolj obrazložilo svojih sklepov in je zato kršilo obveznost obrazložitve.

32. Nasprotno pa družba Alumina trdi, da Splošno sodišče pri razlagi pojma prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, ni nikjer napravilo napake, ampak je pravilno uporabilo merila, ki jih je razvilo Sodišče v svoji sodni praksi. Tako naj bi Splošno sodišče upravičeno menilo, da domače prodaje, ki se sklene z dodatkom za tveganje, ni mogoče obravnavati, kot da je bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja, saj naj ne bi temeljila niti na običajnem ravnanju kupcev niti na običajnem oblikovanju cen.

33. Trditev v zvezi s tveganjem zlorabe naj bi bila zavajajoča. Tudi sama Komisija naj bi namreč priznala, da je na prodajo edini domači stranki, ki jo je opravila družba Alumina, vplival dodatek za tveganje v višini 25 %, katerega izrecni namen je bil kritje tveganja neplačila, zato naj Svet ne bi mogel trditi, da je ta dodatek umeten. Dalje, tveganja zlorabe naj ne bi bilo, saj naj bi Splošno sodišče svojo razlago pojma prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, izrecno omejilo na obstoj dodatka za tveganja, kot je tisti iz obravnavane zadeve.

11 — UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 189. Sporazum, vključen v Prilogo 1A Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), podpisanega v Marakešu 15. aprila 1994 in odobrenega s Sklepom Sveta 94/800/ES z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov, doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986–1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 80).

34. Nazadnje, družba Alumina še trdi, prvič, da se razlaga pojma prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, kot jo je podalo Splošno sodišče, sklada s sodno prakso in zato ne krši načela pravne varnosti, ter drugič, da je Splošno sodišče svoje sklepe pravno zadostno utemeljilo.

2. Presoja

35. Pritožba Sveta se v bistvu nanaša na razlago pojma prodaje, izvedene ob „običajnem poteku trgovanja“ („*ordinary course of trade*“), kot jo je uporabilo Splošno sodišče v izpodbijani sodbi, saj je po njegovem mnenju pri tem napačno uporabilo pravo.

36. V zvezi s tem je treba najprej opozoriti, da člen 1(2) osnovne uredbe za opredelitev, ali se izdelek šteje za dampinški, določa, da je treba njegovo izvozno ceno primerjati s ceno podobnega izdelka, ki se pojavlja ob običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici.

37. Pojem običajnega poteka trgovanja je torej neločljivo povezan s pojmom dampinga. Natančneje, je neločljivo povezan z določitvijo normalne vrednosti podobnega izdelka, ki jo je treba primerjati z izvozno ceno, da bi tako ugotovili, ali obstaja damping. Pojem običajnega poteka trgovanja se dejansko pojavlja v celotnem delu A člena 2 osnovne uredbe, ki vsebuje določbe v zvezi z določitvijo normalne vrednosti.[12] Prodajo, ki ni izvedena ob običajnem poteku trgovanja, je treba izključiti iz izračuna normalne vrednosti.[13]

38. Čeprav je pojem običajnega poteka trgovanja temeljnega pomena za ugotovitev obstoja dampinga, ni opredeljen niti v protidampinškem sporazumu niti v osnovni uredbi. Vendar osnovna uredba kljub temu daje nekaj napotkov v zvezi s tem, saj sta v njej izrecno določeni dve vrsti prodaje, ki pod nekaterimi pogoji nista običajni potek trgovanja in katerih ceno je zato mogoče izključiti iz izračuna normalne vrednosti.

39. Prvič, sem spada prodaja med povezanimi partnerji ali partnerji, ki so sklenili medsebojni kompenzacijski dogovor. Člen 2(1), tretji stavek, osnovne uredbe določa, da cene pri tej prodaji ne štejejo kot cene ob običajnem poteku trgovanja, razen če je ugotovljeno, da obstoječa povezava med strankami nanje ne vpliva.[14] To pomeni, da je mogoče cene, ki se uporabljajo pri taki prodaji, pri določanju normalne vrednosti upoštevati le, če je dokazano, da obstoječi partnerski ali pogodbeni odnos med prodajalcem in kupcem ni vplival na njihovo oblikovanje.

40. Drugič, sem spadajo tudi transakcije, v katerih se izdelek prodaja po ceni, ki je pod proizvodnimi stroški. Člen 2(4) osnovne uredbe[15] določa, da se lahko taka prodaja obravnava, kot da ne nastopa ob običajnem poteku trgovanja, če se izvaja znotraj daljšega časovnega obdobja v znatnih količinah in pri cenah, ki ne zagotavljajo kritja vseh stroškov v razumnem časovnem obdobju.

12 — Natančneje, ta pojem najdemo v odstavku 1, prvi pododstavek, člena 2 osnovne uredbe, ki določa, da normalna vrednost običajno temelji na cenah, ki so jih neodvisne stranke plačale ali jih plačujejo ob običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici, ter v odstavkih 3 in 6 člena 2 iste uredbe, s katerima je urejena določitev normalne vrednosti, ki mora temeljiti na dejanskih podatkih, ki se nanašajo na proizvodnjo in prodajo ob običajnem poteku trgovanja podobnega izdelka s strani obravnavanega izvoznika ali proizvajalca.

13 — Glej v tem smislu točko 139 poročila pritožbenega organa STO z dne 24. julija 2001 v zadevi DS 184 (Združene države – protidampinški ukrepi na nekatere izdelke vroče valjanega jekla iz Japonske).

14 — V zvezi s cenami med strankami, ki so sklenile medsebojne kompenzacijske dogovore, glej sodbo Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, zlasti točka 85).

15 — Ta določba ustreza določbi člena 2.2.1 protidampinškega sporazuma.

41. Ti vrsti prodaje seveda nista edina primera, v katerih prodaja morda ni bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja. Institucije so v praksi namreč še v različnih drugih okoliščinah menile, da prodaja ni bila izvedena ob običajnem poteku trgovanja. [16]

42. Tudi Sodišče je že imelo priložnost obravnavati pojem običajnega poteka trgovanja. V sodbah Goldstar/Svet [17] in Ajinomoto in NutraSweet/Svet in Komisija [18] je navedlo, da pojem običajnega poteka trgovanja zadeva naravo obravnavane prodaje kot take in da je njegov namen zagotoviti, da se pri določanju normalne vrednosti izključijo okoliščine, v katerih se prodaja na notranjem trgu ne sklene pod običajnimi tržnimi pogoji, zlasti ko se izdelek prodaja po ceni, ki je pod proizvodnimi stroški, ali ko transakcije potekajo med povezanimi partnerji ali partnerji, ki so sklenili medsebojni kompenzacijski dogovor.

43. Ta sodna praksa – kot poleg tega izhaja iz obeh zgoraj navedenih primerov, ki sta navedena že v osnovni uredbi – temelji na namenu pojma običajnega poteka trgovanja, ki je zagotoviti, da normalna vrednost čim bolj ustreza normalni ceni podobnega izdelka na izvoznikovem domačem trgu. Če je torej prodaja sklenjena pod pogoji, ki se ne ujemajo s trgovinsko prakso v zvezi s prodajo podobnega izdelka na zadevnem trgu v času, ki se upošteva za ugotovitev dampinga, potem to ni ustrezna osnova za določitev normalne vrednosti podobnega izdelka na navedenem trgu in se zato ne sme upoštevati. [19]

44. Iz vsega navedenega izhaja, da morajo o tem, ali je bila prodaja izvedena ob običajnem poteku trgovanja ali ne, institucije presojati v vsakem primeru posebej in ob upoštevanju namena pojma običajnega poteka trgovanja, kot je bil naveden v prejšnji točki. Pri zadevni presoji morajo upoštevati vse upoštevne dejavnike in vse posebne okoliščine, povezane z zadevno prodajo. [20]

45. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je cena le eden od elementov – čeprav bistven – med pogoji prodaje. Torej je treba za določitev, ali je bila prodaja opravljena ob običajnem poteku trgovanja, njeno ceno oceniti ob upoštevanju drugih pogojev transakcije. [21] Tako je mogoče prodajno ceno pri določanju normalne vrednosti podobnega izdelka upoštevati šele, ko se opravi analiza vseh upoštevnih dejavnikov in zlasti pogojev zadevne prodaje.

46. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je Sodišče že menilo, da morajo institucije svojo presojo običajnosti prodaje obrazložiti in se pri tem ne smejo omejiti le na apodiktične trditve, enakovredne preprostim sklicem na zakonodajna besedila. [22]

47. V zvezi s pojmom prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, je treba še dodati – kot je po mojem mnenju upravičeno trdilo Splošno sodišče v točki 29 izpodbijane sodbe – da je obseg tega pojma objektiven.

16 — Glej na primer uvodno izjavo 13 Uredbe Komisije (EGS) št. 2818/91 z dne 23. septembra 1991 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz bombažne preje s poreklom iz Brazilije, Egipta in Turčije ter o zaključku postopka glede bombažne preje s poreklom iz Indije in Tajske (UL L 271, str. 17) ali uvodno izjavo 11 Uredbe Komisije (ES) št. 837/2000 z dne 19. aprila 2000 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz nekaterih katodnih cevi za barvne televizijske sprejemnike s poreklom iz Indije, Malezije, Ljudske republike Kitajske in Republike Koreje (UL L 102, str. 15).

17 — C-105/90, EU:C:1992:69, točka 13.

18 — C-76/98 P in C-77/98 P, EU:C:2001:234, točka 39.

19 — Glej v tem smislu tudi točko 140 poročila pritožbenega organa STO z dne 24. julija 2001, navedeno v opombi 13 teh sklepnih predlogov.

20 — Tak pristop, po katerem se analizira vsak primer posebej, uporablja tudi ameriško sodišče za mednarodno trgovino (United States Court of International Trade). Glej v zvezi s tem zadeve CEMEX SA proti Združenim državam, 19 cit 587 (1995), NTN Bearing Corp. of America proti Združenim državam, 23 cit 486 (1999), in Bergerac NC proti Združenim državam, 102 F. supp. 2e 497 (2000).

21 — Glej v tem smislu tudi točko 142 poročila pritožbenega organa STO z dne 24. julija 2001, navedenega v opombi 13 teh sklepnih predlogov.

22 — Glej sodbo Petrotub in Republica (EU:C:2003:4, točka 87).

48. To pomeni, prvič, da se lahko na pojem prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, poleg institucij z namenom nevtralizacije praks, ki bi utegnile prikrivati damping ali njegov obseg, sklicujejo tudi subjekti, ki so predmet postopka, ko so podane okoliščine, ki vplivajo na običajnost zadevnih transakcij. [23]

49. Drugič, objektivni obseg tega pojma pomeni, da mora opredelitev običajnosti trgovinske transakcije temeljiti na objektivnih elementih, povezanih z zadevno transakcijo. Po drugi strani je mogoče običajnost transakcije izpodbijati, če obstajajo subjektivni dejavniki, ki sicer lahko vplivajo na določitev pogojev točno določene trgovinske transakcije, vendar zadevajo izključno posebne značilnosti strank, udeleženih v transakciji, ali ene od njih. V takih okoliščinah upoštevanje teh subjektivnih dejavnikov pri določanju pogojev trgovinske transakcije morda ne izraža običajnosti trgovinske prakse v zadevni državi. Upoštevanje takih posebnih subjektivnih značilnosti pri določanju pogojev prodaje lahko po mojem mnenju vodi do tega, da take prodaje ni mogoče opredeliti kot „običajni potek trgovanja“, s pridržkom analize vsakega primera posebej.

50. Nazadnje, po mojem mnenju je treba še opozoriti, da morajo institucije pri presoji vsakega primera posebej, da bi tako opredelile, ali je bila prodaja izvedena ob običajnem poteku trgovanja ali ne, imeti določeno polje proste presoje v zvezi z vprašanjem, katere dejavnike je treba upoštevati v vsakem posameznem primeru, in v zvezi s konkretno presojo teh dejavnikov glede na posebnosti posameznih obravnavanih primerov.

51. Menim, da obstoj takega polja proste presoje institucij potrjuje tudi besedišče, uporabljeno v osnovni uredbi v zvezi z dvema vrstama transakcij, navedenima v točkah 39 in 40 zgoraj, ki v nekaterih okoliščinah nista običajni potek trgovanja, in sicer prodaja med povezanimi partnerji ali med strankami, ki so sklenile medsebojni kompenzacijski dogovor, ter prodaja po ceni, ki je pod proizvodnimi stroški. To, da se v osnovni uredbi v zadevnih določbah uporabljata izraza „mogoče“ in „lahko“, govori v prid obstoju polja proste presoje pristojnih institucij pri konkretni opredelitvi teh vrst prodaje za običajni potek trgovanja. [24] Če institucije tako polje proste presoje imajo pri oceni običajnosti transakcij, ki jih je mogoče uvrstiti med vrste transakcij, izrecno navedene v osnovni uredbi, ga morajo po mojem mnenju še toliko bolj imeti pri oceni običajnosti transakcij, ki v navedeni uredbi niso izrecno navedene.

52. Menim, da je treba trditve, ki jih zoper izpodbijano sodbo navaja Svet, analizirati ob upoštevanju zgoraj navedenega.

53. Očitek Sveta, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker je izhajalo iz načela, da je prodaja izvedena ob običajnem poteku trgovanja le, če izraža vrednost izdelka, po mojem mnenju temelji na napačni razlagi izpodbijane sodbe.

54. Splošno sodišče je namreč v točkah od 36 do 39 te sodbe, v katerih se je oprlo na preudarke iz točk od 27 do 30 iste sodbe, zgolj menilo, da je bil zato, ker je bil pri določitvi normalne vrednosti upoštevan dodatek, kot je tisti iz obravnavane zadeve, v izračun te vrednosti vključen dejavnik, katerega namen ni določitev cene, po kateri bi se izdelek v državi porekla prodajal v običajnih okoliščinah, temveč se nanaša izključno na finančno sposobnost posameznega domačega kupca. Splošno sodišče je menilo, da je bil zaradi vključitve tega elementa v izračun normalne vrednosti rezultat tega izračuna umetno povečan, zato ta rezultat ni več karseda zanesljivo izražal prodajne cene izdelka, kakršna bi bila, če bi se zadevni izdelek v državi porekla prodajal ob običajnem poteku trgovanja.

23 — Glej točki 29 in 30 izpodbijane sodbe.

24 — V zvezi s tem je treba še dodati, da je tudi v točki 2.2.1 protidampinškega sporazuma, ki – kot sem navedel v opombi 15 teh sklepnih predlogov – ustreza členu 2(4) osnovne uredbe, uporabljen izraz „se lahko“ (glagol *pouvoir* v francoski in *may* v angleški različici).

55. Pri tej utemeljitvi po mojem mnenju ni bilo napačno uporabljeno pravo. Ni namreč sporno, da se dodatek iz obravnavane zadeve ni nanašal na objektivni element, ki bi vplival na oblikovanje cene, temveč je šlo prej za subjektivni dejavnik, ki se je po besedah Splošnega sodišča nanašal „izključno na finančno sposobnost posameznega domačega kupca“. [25]

56. Čeprav je finančna sposobnost kupca zadevnih izdelkov sicer res dejavnik, ki lahko vpliva na oblikovanje cene v okviru določene prodaje (ali na druge pogoje transakcije), ta dejavnik kljub vsemu zadeva izključno posebno značilnost prav te stranke, vključene v zadevno trgovinsko transakcijo. Kot pa sem navedel že v točki 49 zgoraj, zadevne prodaje, če so vanjo vključeni tovrstni subjektivni dejavniki, ni mogoče opredeliti za „običajno“, s pridržkom analize vseh upoštevnih elementov za vsak primer posebej, ob upoštevanju namena pojma običajnega poteka trgovanja, kot je naveden v točki 43 zgoraj.

57. V nasprotju s trditvijo Sveta pa po mojem mnenju iz izpodbijane sodbe ne izhaja, da je Splošno sodišče v njej menilo, da se prodaja izvaja ob običajnem poteku trgovanja le, če cena izraža vrednost izdelka.

58. Drži sicer, da je Splošno sodišče v točki 36 izpodbijane sodbe menilo, da zadevni dodatek ni „del vrednosti prodanega proizvoda niti ni v zvezi z lastnostmi tega proizvoda“, v točki 38 iste sodbe pa ga je celo opredelilo kot „element, ki ne odraža dela vrednosti prodanega proizvoda“. Vendar menim, da bi bilo napačno te točke izpodbijane sodbe razlagati, kot da je Splošno sodišče v njih načelno trdilo, da je običajnost prodaje nujno odvisna od tega, ali prodajna cena izraža vrednost izdelka.

59. Glede na navedeno v točkah od 36 do 51 zgoraj menim, da bi bile take načelne trditve dejansko napačne, saj se pojem običajnega poteka trgovanja nanaša na naravo prodaje kot take in zahteva analizo več dejavnikov, med katerimi je cena le eden, za vsak primer posebej.

60. Po mojem mnenju trditev Splošnega sodišča iz točk 36 in 38 izpodbijane sodbe nikakor ni mogoče obravnavati, kot da je z njimi izoblikovano načelo, temveč jih je treba razumeti, kot da se navezujejo na dejstvo, da v posebnih okoliščinah iz obravnavane zadeve zadevni dodatek ni izražal objektivnega elementa, ki bi vplival na oblikovanje cene – kot je vrednost izdelka ali kot so njegove značilnosti – ampak je bil prej povezan s subjektivnim dejavnikom, to je finančno sposobnostjo posameznega domačega kupca.

61. Dalje, posebej v zvezi s trditvijo Sveta, ki se nanaša na tveganje zlorabe, je treba dodati, da, prvič, kot sem poudaril v točkah 50 in 51 zgoraj, institucije imajo neko polje proste presoje v zvezi z vprašanjem, kateri so ustrezni objektivni dejavniki, ki jih je treba upoštevati, in njihovo presojo. Poleg tega bi morale biti morebitne trditve subjektov, ki so predmet postopka, s katerimi bi ti izpodbijali običajnost ene ali več trgovinskih transakcij, podkrepljene z informacijami ali dokumentacijo, ki zatrjevane okoliščine dokazujejo. Same institucije pa morajo presoditi elemente, predložene v podporo tem trditvam, pri čemer na podlagi člena 18(1) osnovne uredbe ne upoštevajo napačnih ali zavajajočih informacij. V zvezi s tem je treba opozoriti, da je v obravnavani zadevi zanesljivost predloženih informacij potrjena tudi v sporni uredbi. [26]

62. Kar zadeva trditev Sveta v zvezi z domnevno napačnim sklicevanjem Splošnega sodišča na člen 2(10)(k) osnovne uredbe, je po mojem mnenju brezpredmetna. Tudi če bi bilo dokazano, da je ta sklic napačen, to nikakor ne bi vplivalo na točnost razlage pojma prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, ki jo je uporabilo Splošno sodišče v izpodbijani sodbi, zato samo na podlagi tega izpodbijane sodbe ne bi bilo mogoče razveljaviti.

25 — Točka 36 *in fine* izpodbijane sodbe. V zvezi s tem moram dodati, da bi bila ta presoja, tudi če bi se izpodbijala, vsekakor presoja dejanskega stanja, ki je Sodišče ne more nadzirati.

26 — Glej točko 20 sporne uredbe in točko 11 zgoraj.

63. Iz vsega navedenega izhaja, da je treba očitek Sveta, ki se nanaša na napačno uporabo prava pri razlagi pojma prodaje, izvedene ob običajnem poteku trgovanja, zavrniti, saj temelji na napačni razlagi izpodbijane sodbe. Poleg tega analiza Splošnega sodišča ob takem razumevanju ne more ustvariti nobene pravne negotovosti, zato je treba zavrniti tudi očitek Sveta v zvezi s kršitvijo načela pravne varnosti.

64. Iz zgornje analize izhaja tudi, da obrazložitev izpodbijane sodbe jasno in nedvoumno izraža sklepanje Splošnega sodišča, tako da se lahko zainteresirane stranke seznanijo z utemeljitvijo sprejete odločbe in da lahko Sodišče opravi sodni nadzor.[27] Torej menim, da je treba očitek v zvezi s kršitvijo obveznosti obrazložitve, ki sicer ni podkrepljen z nobeno posebno trditvijo, prav tako zavrniti.

65. Glede na navedeno predlagam, naj se edini pritožbeni razlog Sveta – in s tem tudi pritožba v celoti – zavrne.

VI – **Stroški**

66. Člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če pritožba ni utemeljena, o stroških odloči Sodišče. V skladu s členom 138(1) Poslovnika, ki se uporablja za pritožbeni postopek na podlagi člena 184(1) tega poslovnika, se plačilo stroškov na predlog naloži neuspeli stranki. Ker Svet s svojim edinim pritožbenim razlogom ni uspel in je družba Alumina predlagala, naj se mu naloži plačilo stroškov, je treba temu predlogu ugoditi.

VII – **Predlog**

67. Glede na navedeno Sodišču predlagam, naj odloči:

1. Pritožba se zavrne.

2. Svet Evropske unije nosi svoje stroške in stroške družbe Alumina d.o.o.

27 — Glej v zvezi s tem sodbo Areva in drugi/Komisija (C-247/11 P, EU:C:2014:257, točka 54 in navedena sodna praksa).